

11.5.2016.

PROGRAM PREVENCIJE
OVISNIČKIH OBLIKA PONAŠANJA
KOD UČENIKA ŠESTOG RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE

OTVORENI KIŠOBRAN

Evaluacija

Nadica Puškaš, mag.act.soc.
prim. dr. sc. Davorka Gazdek, dr. med.

Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti

CILJEVI PROGRAMA

- ⊕ osvješčivanje i educiranje učenika o djelovanju pušenja i pijenja alkoholnih pića na zdravlje
- ⊕ educiranje učenika i roditelja o posljedicama pušenja i pijenja alkoholnih pića
- ⊕ educiranje učenika i roditelja kako će izbjeći ponašanja koja uvjetuju pojavu ovisnosti
- ⊕ poticanje razvoja umijeća donošenja odluke
- ⊕ vježbanje životnih i socijalnih vještina

KONKRETNE ZADAĆE PROGRAMA

- ❑ povećanje znanja o štetnosti alkohola i duhana
- ❑ formiranje stavova protiv konzumiranja ovisničkih sredstava
- ❑ ispitati kakva su iskustva učenika s pušenjem i pijenjem alkoholnih pića
- ❑ provjeriti kako učenici prihvataju radionice kao način rada u prevenciji
- ❑ uključiti roditelje u program i potaknuti razgovor u obitelji o problemima ovisnosti
- ❑ poučiti roditelje što znači povremeno pijenje kod djece

KRONOLOŠKI PRIKAZ UKLJUČIVANJA ŠKOLA U PROGRAM OD 2001.-2016.

Ove godine program je proveden u 12 osnovnih školi ~ 419 učenika.

Školska godina	Broj škola
2001./2002.	1
2005./2006.	5
2007./2008.	6
2008./2009.	16
2009./2010.	17
2010./2011.	21
2011./2012.	21
2012./2013.	20
2013./2014.	17
2014./2015.	13
2015./2016.	12

Evaluacija programa 2015./2016.

Program je započet u listopadu 2015. povodom Mjeseca borbe protiv ovisnosti, a provodio se tijekom cijele školske godine 2015./2016.

Osnovne škole prijavljene za program	
Ukupno škola	12
Ukupno odjeljenja	25
Ukupno učenika	419

OŠ uključene u program:

OŠ "A.Nemčić Gostovinski" Koprivnica, OŠ Koprivnički Bregi, OŠ Koprivnički Ivanec, OŠ Legrad, OŠ „Prof. B.Mađer“ Novigrad Podravski, OŠ Ivan Lacković Croata Kalinovac, OŠ Ferdinandovac, OŠ Ljudevita Modeca Križevci, OŠ Sidonije Rubido Erdody Gornja Rijeka, OŠ Kalnik, OŠ „Grigor Vitez“ Sv.Ivan Žabno.

Evaluacija programa 2015./2016.

Razultati prikazani za 11 škola koje su obradile izvješća o provedenom programu.

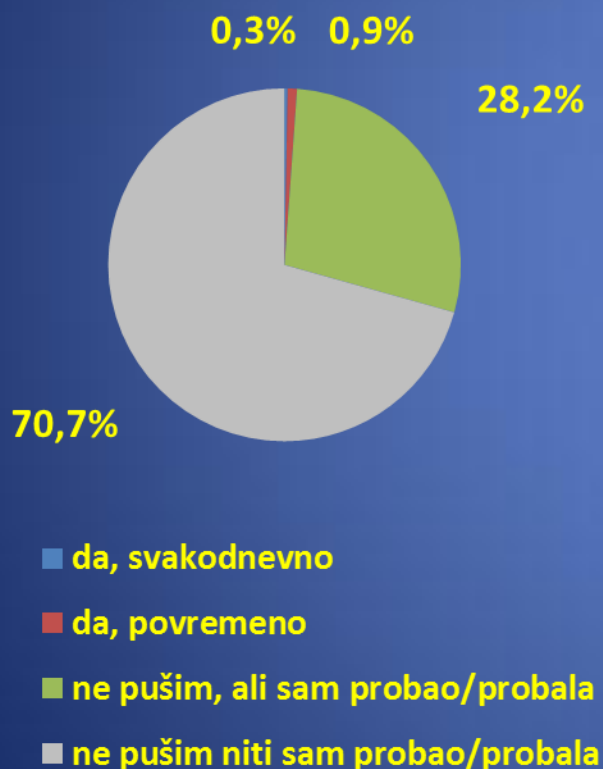
Obradeni podaci

Ukupno škola	Ukupno odjeljenja	Ukupno učenika	Ukupno roditelja
11	22	355	284

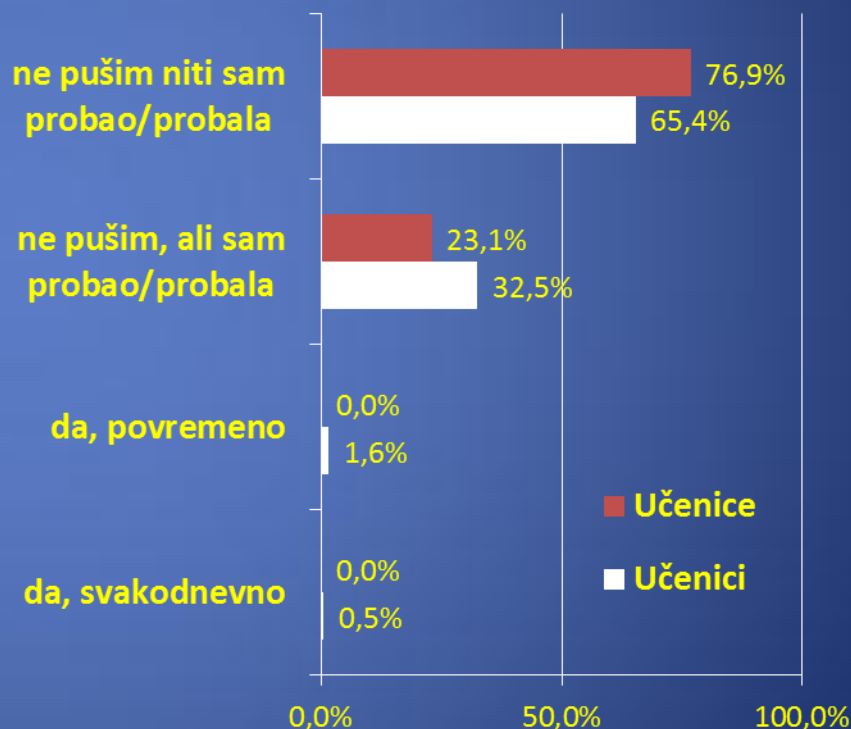
ISKUSTVA UČENIKA S PUŠENJEM 2015./2016.

Ukupni rezultati

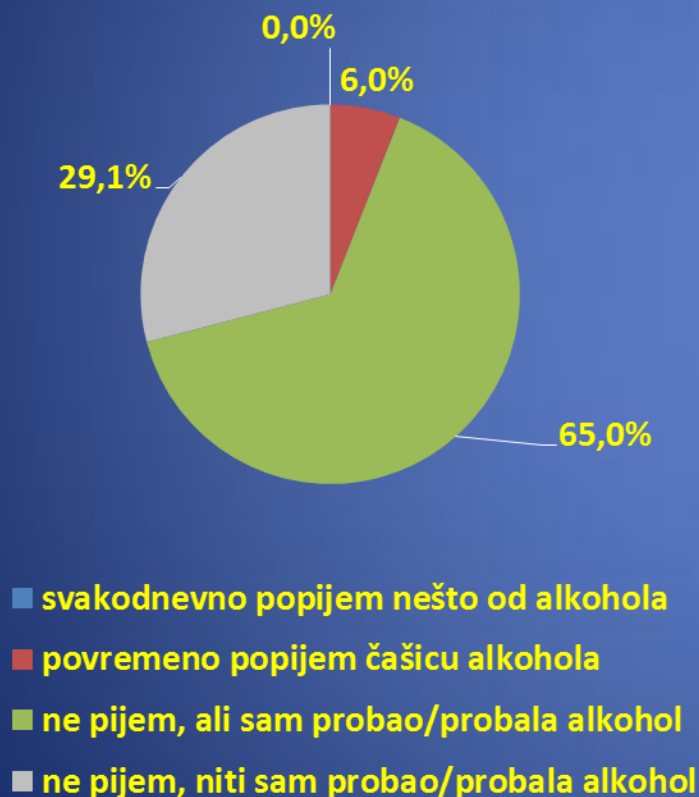
Prikaz rezultata u odnosu na spol

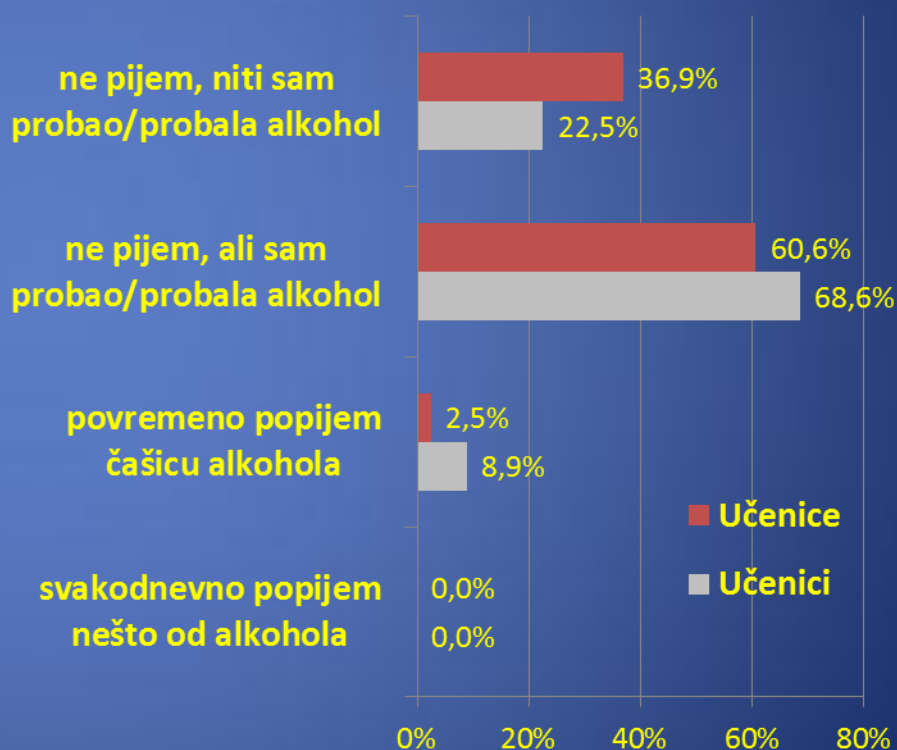
ISKUSTVA UČENIKA S PIJENJEM ALKOHOLNIH PIĆA 2015./2016.

Ukupni rezultati

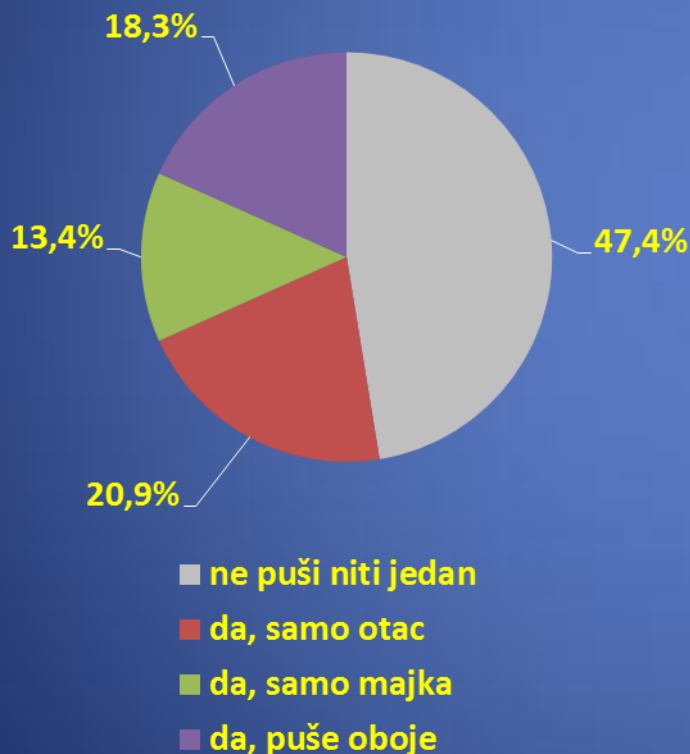
Prikaz rezultata u odnosu na spol

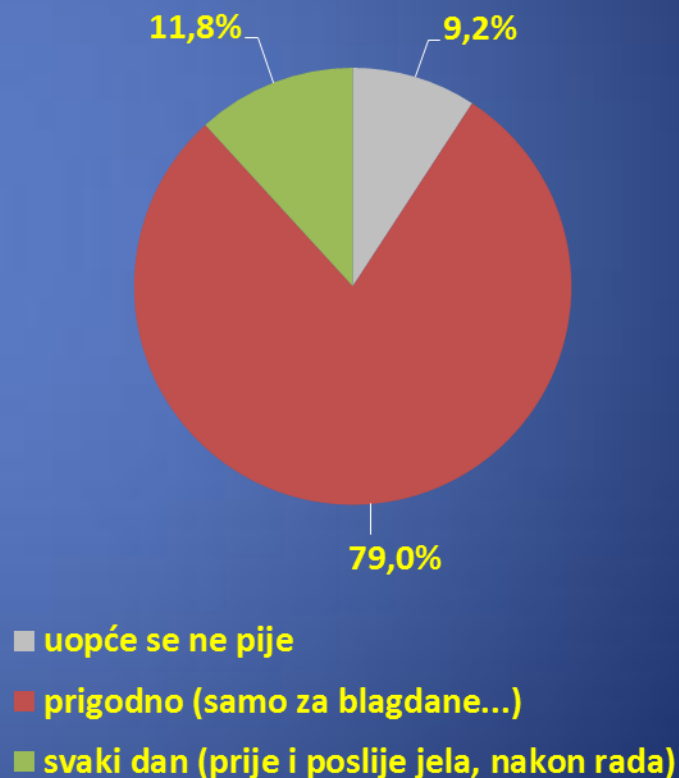
REZULTATI INICIJALNOG ANKETIRANJA

Pušenje među roditeljima

Učestalost pijenja alkoholnih pića u obitelji

RAD U RADIONICAMA

R.B.	Naziv radionice	Cilj	Ocjena
1	UPOZNAJMO SE BOLJE	♦ aktivno slušanje ♦ verbalizacija i iznošenje misli i osjećaja ♦ poticanje tolerancije u komunikaciji ♦ opuštanje i zabava ♦ međusobno zbližavanje	4,11
2	MALI PRINC	♦ obrada prigodnog teksta ♦ rasprava o problemima koje izaziva alkohol ♦ obnova i sistematiziranje znanja o štetnosti alkohola ♦ likovna ilustracija ♦ usvajanje stavova o pijenju alkohola kao rizičnom ponašanju	4,11

RAD U RADIONICAMA

R.B	Naziv radionice	Cilj	Ocjena
3	PUŠENJE I ZDRAVLJE	♦ rad u malim grupama ♦ prezentacija znanja pred većom grupom ♦ usvajanje znanja o štetnosti pušenja na zdravlje i izgled ♦ prihvaćanje nepušenja kao poželjnog i zdravog načina ponašanja	4,07
4	KAKO REĆI NE	♦ igranje uloga ♦ spoznaja o važnosti donošenja svakodnevnih odluka ♦ naučiti učenike kako se mogu oduprijeti negativnim pritiscima i nagovorima ♦ doprinos učenju socijalnih vještina	4,26

ZNANJE O ŠTETNOSTI PUŠENJA I ALKOHOLA KOD UČENIKA ŠESTIH RAZREDA 2015./2016.

Kako ocjenjuješ svoje saznanje o štetnosti pušenja?	Nedovoljno	Dovoljno	Dobro	Vrlo dobro	Odlično	Prosječna ocjena
Inicijalno	51 (15%)	47 (13%)	68 (19%)	79 (23%)	105 (30%)	3,4
Finalno	29 (8%)	42 (12%)	50 (14%)	111 (32%)	119 (34%)	3,7

Kako ocjenjuješ svoje saznanje o štetnosti alkohola?	Nedovoljno	Dovoljno	Dobro	Vrlo dobro	Odlično	Prosječna ocjena
Inicijalno	39 (11%)	49 (13%)	69 (23%)	102 (31%)	92 (23%)	3,5
Finalno	29 (8%)	44 (13%)	47 (13%)	105 (30%)	125 (36%)	3,7

N (ini) = 352 N (fin) = 354

USPOREDBA REZULTATA INICIJALNOG I FINALNOG ANKETIRANJA

Stavovi učenika prema pušenju

Red. br.	Tvrdnja	Ocjena (%)			
1.	U školi bi trebalo svima zabraniti pušenje	6	13	81	INCIJALNO
		5	15	80	FINALNO
2.	Pušenje smiruje	66	23	11	INCIJALNO
		59	30	11	FINALNO
3.	Pušenje omogućava uklapanje u društvo	68	20	12	INCIJALNO
		61	25	14	FINALNO
4.	Pušenje je znak odrastanja	81	12	7	INCIJALNO
		79	14	7	FINALNO
5.	Učenici koji puše prave se važni	11	23	65	INCIJALNO
		6	21	73	FINALNO
6.	Kod pušenja na javnom mjestu trebalo bi naplatiti kaznu	12	28	60	INCIJALNO
		12	29	59	FINALNO

N inicijalno = 352

N finalno = 354

ne slažem se

djelomično se slažem

slažem se

USPOREDBA REZULTATA INICIJALNOG I FINALNOG ANKETIRANJA

Stavovi učenika prema alkoholu

Red. br.	Tvrdnja	Ocjena (%)			
1.	Razumljivo je da se na proslavama pije alkohol	13	30	57	INCIJALNO
		25	28	46	FINALNO
2.	Alkoholičari su simpatični jer su zabavni i druželjubivi	79	14	7	INCIJALNO
		78	14	8	FINALNO
3.	Mladi piju alkohol da bi bili hrabriji i da se prave važni	18	36	45	INCIJALNO
		19	30	51	FINALNO
4.	Korisno je piti alkohol u manjim količinama	36	32	32	INCIJALNO
		34	32	34	FINALNO
5.	Pod utjecajem alkohola lakše se steknu prijatelji	67	21	13	INCIJALNO
		63	25	12	FINALNO
6.	Piće pomaže u teškim trenutcima i razočaranju	43	35	22	INCIJALNO
		46	32	22	FINALNO

N inicijalno = 352

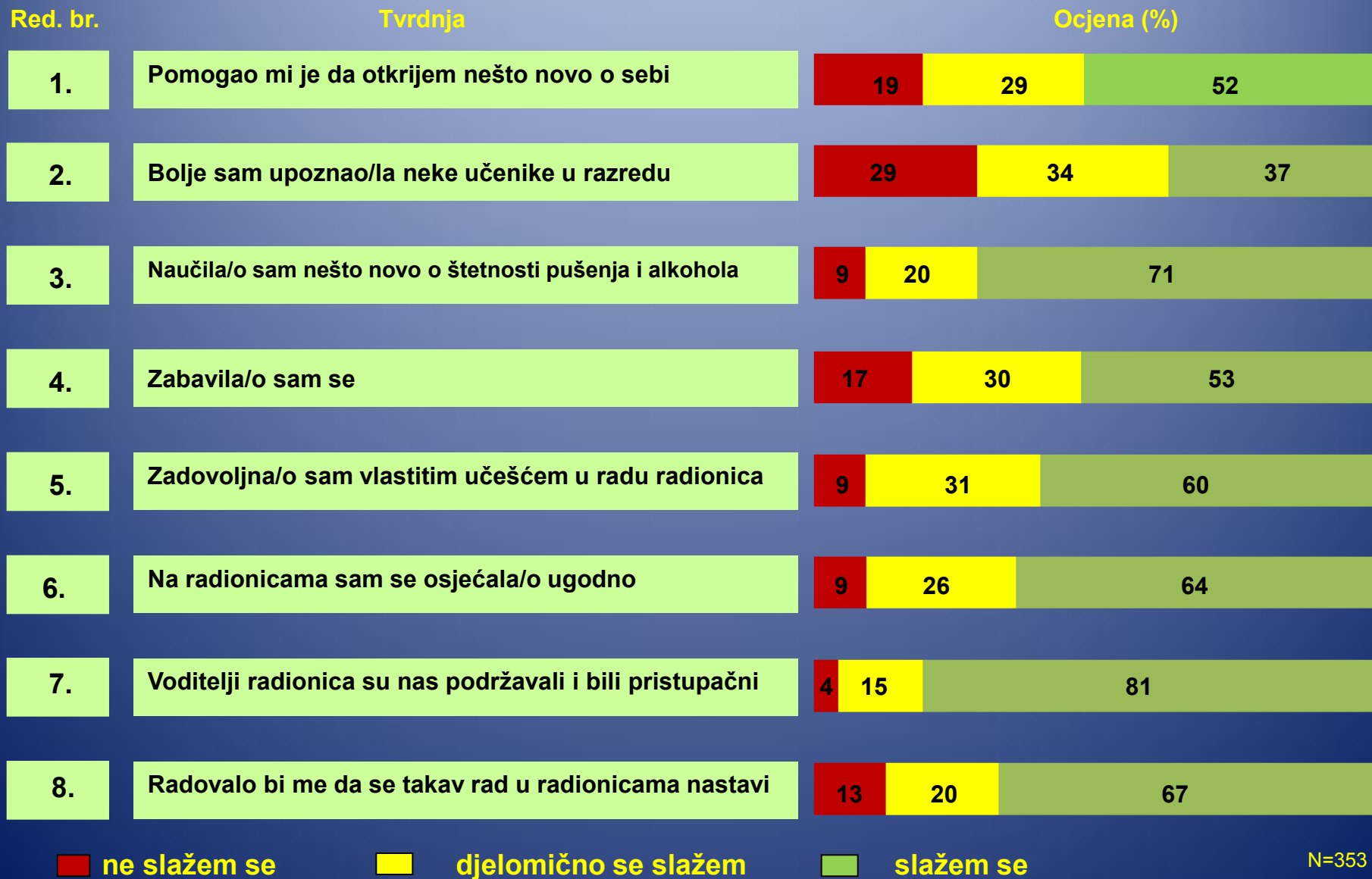
N finalno = 352

■ ne slažem se

■ djelomično se slažem

■ slažem se

EVALUACIJA RADA U RADIONICAMA - UČENICI

EVALUACIJA PROGRAMA - RODITELJI

Red. br.	Tvrdnja	Ocjena (%)	
1.	Dobro sam bila/o upoznata s programom i pratila/o sam njegovo provođenje	27	71
2.	Primijetila/o sam da je moje dijete bilo zainteresirano za program	26	70
3.	Program nas je potaknuo da u obitelji razgovaramo o problemima pušenja i alkohola	27	67
4.	Mislim da bi ovakav način rada trebalo nastaviti	7	93

 ne slažem se

 djelomično se slažem

 slažem se

N=284

PUŠENJE MEĐU RODITELJIMA

GODINA	Ne puši niti jedan roditelj	Da, samo otac	Da, samo majka	Da, puše oba roditelja
2009./2010.	51,6 %	20,4 %	12,0 %	16,0 %
2011./2012.	49,5 %	21,1 %	12,8 %	16,6 %
2012./2013.	48,1 %	21,9 %	12,5 %	17,5 %
2013./2014.	42,5 %	22,6 %	15,8 %	19,0 %
2014./2015.	50,0 %	20,1 %	11,6 %	18,3 %
2015./2016.	47,4 %	20,9 %	13,4 %	18,3 %

UČESTALOST PIJENJA ALKOHOLNIH PIĆA U OBITELJI

GODINA	Uopće se ne pije	Prigodno (samo za blagdane...)	Svaki dan (prije i poslije jela, nakon rada)
2009./2010.	11,6 %	76,9 %	11,5 %
2011./2012.	9,8 %	79,0 %	11,2 %
2012./2013.	10,5 %	81,2 %	8,3 %
2013./2014.	8,8 %	82,8 %	8,4 %
2014./2015.	12,1 %	78,4 %	9,4 %
2015./2016.	11,8 %	79,0 %	9,2 %

PROSJEČNA OCJENA ZNANJA O ŠTETNOSTI PUŠENJA I ALKOHOLA KOD UČENIKA ŠESTIH RAZREDA

Kako ocjenjuješ svoje saznanje o štetnosti pušenja?	Inicijalno	Finalno
2010./2011.	3,4	3,8
2011./2012.	3,6	3,8
2012./2013.	3,6	3,9
2013./2014.	3,6	3,8
2014./2015.	3,6	4,1
2015./2016.	3,4	3,7

Kako ocjenjuješ svoje saznanje o štetnosti alkohola?	Inicijalno	Finalno
2010./2011.	3,4	3,8
2011./2012.	3,5	3,9
2012./2013.	3,5	3,9
2013./2014.	3,5	3,8
2014./2015.	3,6	4,0
2015./2016.	3,5	3,7

Usporedba iskustava o pušenju generacija djece šestih razreda 2005./2006. - 2015./2016.

PUŠENJE	Nisu probali	Probali	Puše povremeno	Puše svakodnevno
2005./2006.	59%	38%	2%	1%
2008./2009.	60%	36%	3%	1%
2009./2010.	53%	42%	5%	0,3%
2010./2011.	56%	41%	3%	0,8%
2011./2012.	63%	34%	3%	0,5%
2012./2013.	68%	30%	2%	0,0%
2013./2014.	69%	28%	2%	0,6%
2014./2015.	71%	27%	2%	0,2%
2015./2016.	71%	28%	1%	0,3%

Usporedba iskustava o pijenju alkohola generacija djece šestih razreda 2005./2006. - 2015./2016.

PIJENJE	Nisu probali	Probali	Povremeno piju	Svakodnevno popiju
2005./2006.	36%	58%	6%	0,5%
2008./2009.	27%	61%	11%	0,8%
2009./2010.	22%	62%	14%	1,4%
2010./2011.	25%	61%	13%	1,4%
2011./2012.	23%	62%	13%	1,0%
2012./2013.	25%	63%	12%	0,2%
2013./2014.	30%	61%	8%	0,9%
2014./2015.	35%	59%	5%	0,4%
2015./2016.	29%	65%	6%	0%

ZAKLJUČCI

- ❑ učenici su bili motivirani za ponuđeni program prevencije, većina njih se osjećala ugodno i bila je zadovoljna vlastitim učešćem u provođenim aktivnostima (60%), isto tako većina roditelja (70%) je primijetila da je dijete bilo zainteresirano za program.
- ❑ učenici su prihvatili radionice kao zanimljiv i primjeren način rada njihovom uzrastu, te im dali visoke ocjene (prosječna ocjena radionica je 4,1).
- ❑ rezultati anketiranja učenika su pokazali da je njih gotovo 29% imalo prva iskustva s pušenjem, a 71% imalo je iskustvo s pijenjem alkoholnih pića.

- ❑ ispitivanje stavova prema pušenju i alkoholu je pokazalo da su oni kod učenika još u formiranju, te da je u toj dobi dominantan stav da pušenjem i pijenjem mladi žele na sebe skrenuti pažnju okoline i žele se napraviti važni.
- ❑ u program su bili uključeni i roditelji, a prema njihovoj procjeni njegovo provođenje je potaknulo da se u obitelji više razgovaralo o problemima pušenja i alkohola (u evaluaciji potvrdilo 67% roditelja).
- ❑ većina roditelja (93%) i učenika (67%) misli da bi ovakav način rada trebalo nastaviti.

alkohol

duhan

internet

kladenje

droga

Hvala na pažnji !